



T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

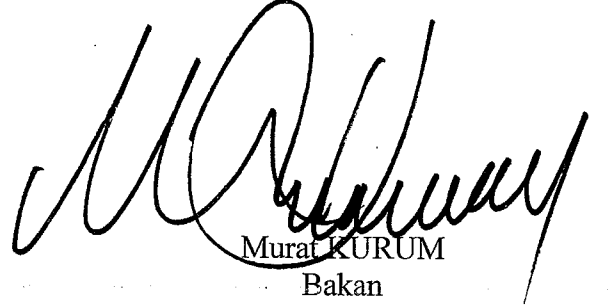
Sayı :30824082-610-4880358
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

27 Ekim 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.


Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (100 Adet, 156 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN TUNCAY ÖZKAN'IN
TBMM 7/69641 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

1900'lerin başından itibaren sayısız çalışmalarla tehlikesi ortaya çıkarılan asbest, bronşlarda ve akciğerde kanserojen etki yaratmakta ve insan vücudundaki etkileri, ortalama 10 yıl sonra ortaya çıkmaktadır. Asbest ve Tehlikeli Atıklar Demeği ile Aliğa Çevre Platformu'nca yürütülen çalışmalar kapsamında Aliğa ilçesine bağlı 55 farklı sokaktan rastgele toplanan toz numuneleri, 27 Temmuz- 5 Ağustos 2021 tarihleri arasında analiz edilmiştir. Gemi söküm tesisi yakınlarındaki toz numunelerini inceleyen asbest uzmanları; halk sağlığına zararlı, serpantin grubu krizotil türü asbest liflerine rastlamıştır. Bu da gösteriyor ki Aliğa gemi sökümünde çalışanlar ve çevre halkı asbeste maruz bırakılacaktır. Aliğa Gemi Söküm Bölgesine gelmesine izin verilen Nea Sao Paulo gemisi bölgede yaşayanlar için çok büyük tehlikedir, hatta ölümcüldür. Bu bilgiler doğrultusunda;

- 1-Sao Paulo isimli Nükleer Savaş Gemisinin sökümü bölgede yaşayanların sağlığından önemli midir?
- 2-Bölge insanlarının sağlığını bu denli etkileyecek olan savaş gemisinin sökümüne izin verilmesinin sebeplerini nelerdir?
- 3-Gemi sökümü sırasında Asbest ve diğer zehirli atıkların toprak ve suya karışmasını önlemek için hangi önlemler alınmıştır?
- 4-Tehlikeli atıkların güvenilir şekilde bertaraf edilmesi, işçi sağlığının ve çevresel ortamların korunabilmesi için alınan önlemler nelerdir?
- 5-Bakanlık olarak Aliğa'da asbest ile ilgili inceleme çalışmaları yapılmış mıdır?
- 6-Bölgede yaşayanlar üzerindeki etkilerini tespit etmek için Sağlık Bakanlığı ile ortak bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmış ise sonuçları nelerdir? Yapılmamış ise yapılması düşünülmekte midir?
- 7-Gemi sökümüne izin verilirken çevre ve insan sağlığına etkileri göz önünde bulundurulmuş mudur? Yoksa sadece anlık maddi gelir mi düşünülmüştür?

CEVAPLAR:

Brezilya Basel Sözleşmesi Yetkili Otoritesi IBAMA (Brezilya Çevre ve Yenilenebilir Doğal Kaynaklar Enstitüsü) tarafından Bakanlığımıza yapılan "NAE Sao Paulo" isimli eski askeri uçak gemisinin ülkemize Sök Denizcilik ve Tic. Ltd. Şti. tarafından sökülme üzere ithal edilmesi için sunulan notifikasyon başvurusuna 30.05.2022 tarihinde "*Kara sularımıza girmeden denetim yapılması ve Bakanlığımız uzmanlarının gözetiminde söküm yapılması koşuluyla*" şartlı onay verilmiştir.

Gemiyle ilgili Brezilya Federal Bölge Mahkemesinin ihtiyati tedbir kararı alması üzerine, verdiğimiz şartlı onayın yerine getirilmesi amacıyla 9 Ağustos 2022 tarihli yazımızla Brezilya Yetkili Otoritesi IBAMA'ya ve Sök Denizcilik ve Tic. Ltd. Şti. firmasına mahkeme kararlarının ve geminin ülkemize gelmeden önce yeniden hazırlanmış "Tehlikeli Madde Envanter Raporu"nun Bakanlığımıza sunulması istenmiştir.

Gelinen noktada;

- Uluslararası bağımsız denetim kuruluşları ve Bakanlığımız denetim ekipleri gözetiminde notifikasyon şartında yer almasına rağmen ikinci bir denetim sürecinin işletilmemesi;
 - Tekrar istenen asbest ve diğer tehlikeli maddelerin bulunduğu yerlerin gemi planı üzerinde gösterilerek ve numune alınan noktaların fotoğraflanarak hazırlanması gereken ‘Tehlikeli Madde Envanter Raporunun’ Bakanlığımıza sunulmaması nedeniyle;
- “NAE Sao Paulo” isimli gemi için verilmiş olan şartlı notifikasyon onayının iptal edilmesine karar verilmiştir. Bu karar doğrultusunda; geminin Türk karasularına girmesine izin verilmeyecektir.